

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ДЕРЖАВНА КВАЛІФІКАЦІЙНА ЕКСПЕРТИЗА З ОСНОВАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Спеціальність	201 Агрономія	Обов'язковість дисципліни	Вибіркова
Освітня програма	Агрономія	Факультет	Агрономії та захисту рослин
Освітній рівень	Другий (магістерський)»	Кафедра	Генетики, селекції та насінництва

ВИКЛАДАЧ

Михайленко Вікторія Олександрівна

Освіта	- вища – спеціальність «Селекція і генетика сільськогосподарських культур»
Науковий ступінь	кандидат с.-г. наук за спеціальністю 06.01.05 – селекція і насінництво
Вчене звання	- доцент
Досвід роботи	- 6 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка методичних розробок та публікацій у фахових та закордонних виданнях;
- авторка колекції самозапилених ліній соняшнику;
- виконавець науково-дослідної програми на кафедрі генетики, селекції та насінництва

Телефон	0990072048	E-mail	toryvasko@btu.kharkov.ua toryvasko@gmail.com	Дистанційна підтримка	ZOOM, Google Meet, Viber, Moodle
----------------	------------	---------------	--	------------------------------	----------------------------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	Вивчення сорту як об'єкта інтелектуальної власності, який є відмінний, однорідний і стабільний та придатний для поширення в Україні, який може бути використаний для задоволення потреб суспільства і не заборонений для поширення з підстав загрози життю і здоров'ю людей, нанесенню шкоди рослинному та тваринному світу, збереженню довкілля. Знання міжнародного та вітчизняного правового забезпечення для регулювання дій у сфері охорони прав на сорти рослин, дозволить практично застосувати схему діючих законодавчих і нормативних актів за умови набуття, охорони та реалізації селекціонером немайнового та майнового права на сорт рослин. Теоретичний та практичний курс дисципліни дасть змогу ознайомитися з передовими досягненнями реєстрації та реалізації прав на сорти рослин в Україні та в країнах-членах Міжнародного Союзу з охорони нових сортів рослин (UPOV) та Європейського Союзу (CPVO). Теоретичний та практичний 3 курс дисципліни дасть змогу освоїти сортову діагностику кількісних та якісних характеристик сортів – кандидатів, його стійкості до стресових факторів середовища, визначення пластичності, адаптивності сортів у процесі трансформації їх господарсько-біологічної, споживчої та інтелектуальної цінності.
Формат	лекції, практичні заняття, індивідуальні завдання, командна робота
Специфічні результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: сучасні методи ідентифікації сортів рослин; методики проведення польових та лабораторних досліджень з визначення відмінності, однорідності та стабільності сортів рослин та придатності сортів до поширення в Україні; науково-правові засади державної реєстрації сортів та прав на них; правила користування Міжнародною базою сортів рослин та її використання при експертизі сортів рослин; міжнародні та національні нормативно правові акти, що регулюють процедуру набуття, захисту, припинення прав на сорти рослин; міжнародні аспекти реєстрації біотехнологічних винаходів, в тому числі генетично-модифікованих сортів рослин. вміти: використовувати систему знань про реєстрацію прав на сорти рослин в ЄС, країнах членах УПОВ, Україні; використовувати – основи статистичного та математичного аналізу при обліку нетипових рослин; проводити структурний аналіз рослин відповідного ботанічного таксону; чітко ідентифікувати комплекс морфологічних ознак, фізіологічних властивостей, інших додаткових ознак необхідних для реєстрації сорту кожного ботанічного таксону.
Обсяг і форми контролю	3 кредити (90 годин), з яких 44 години аудиторні заняття: 12 годин лекцій, 18 годин практичних занять, модульний контроль (2 змістових модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	вільне зарахування

ДОПОВНЮЄ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Програмні компетентності	ЗК.02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК.04. Здатність працювати в міжнародному контексті. СК.06. Здатність презентувати результати професійної та наукової діяльності фахівцям і нефахівцям.
Програмні результати навчання	ПРН.01. Використовувати методологію наукових досліджень, спеціальні методи та інструменти експериментальних досліджень, сучасні методи обробки даних для розв'язання складних задач агрономії. ПРН.02. Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання складних теоретичних та/або практичних задач і проблем агрономії. ПРН.04. Здійснювати пошук необхідної інформації та оцінювати її в науково-технічній літературі, аналізувати, обробляти та оцінювати цю інформацію.

- ПРН.09. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для обговорення результатів професійної діяльності, досліджень та інноваційних проектів у сфері аграрних наук та продовольства.
- ПРН.10. Здійснювати ефективне управління персоналом і ресурсами, забезпечувати професійний розвиток персоналу, об'єктивно оцінювати результати діяльності колективу та внесок його учасників до цих результатів.
- ПРН.12. Добирати оптимальну стратегію господарювання в агрономії, у тому числі за нечіткості цілей та невизначеності умов.
- ПРН.13. Надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль I. Формування сортових рослинних ресурсів

Тема 1	Особливості національної системи реєстрації прав на сорти рослин.
Тема 2	Міжнародна діяльність у сфері охорони прав на сорти рослин
Тема 3	Етапи науково-технічної експертизи сортів рослин.
Тема 4	Формальна експертиза заявки.
Тема 5	Експертиза назви та визначення новизни
Тема 6	Нормативно правове регулювання реєстрації ГМ сортів в Україні та світі.

Модуль II. Основи кваліфікаційної експертизи

Тема 7	Методика закладання польових дослідів. Бракування, догляд за посівами, обліки, збирання.
Тема 8	Кваліфікаційна експертиза сортів рослин з визначення критеріїв охороноздатності.
Тема 9	Кваліфікаційна експертиза сортів рослин з визначення показників придатності сортів до поширення в Україні.
Тема 10	Альтернативні методи ідентифікації сортів рослин. Офіційні зразки. Умови отримання, використання, зберігання, оновлення
Тема 11	Лабораторні аналізи в ході проведення кваліфікаційної експертизи
Тема 12	Фітопатологічні дослідження в експертизі

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Про внесення змін до деяких законів України щодо приведення законодавства України у сфері насінництва та розсадництва у відповідність з європейськими та міжнародними нормами і стандартами. Закон України URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/864-19/paran241#n241>.
2. Міжнародна конвенція з охорони нових сортів рослин. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/en/995_856.
3. Про заходи щодо реалізації Закону України «Про охорону прав на сорти рослин» у редакції постанови КМУ від 19.09.2007 №1154 «ПОРЯДОК сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на сорти рослин». Постанова Кабінету Міністрів. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1183-2002-%D0%BF>.
4. Про охорону прав на сорти рослин: Закон України від 17 січ. 2002 р. № 2986 / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2002. – № 23. – Ст. 163.
5. Про внесення змін до Закону України «Про насіння і садивний матеріал»: Закон України від 2 жовтня 2012 року № 5397-VI / Верховна Рада України. URL: zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5397-17.
6. Про права на сорт рослин у Спільноті. Регламент Ради ЄС 2100/94 від 27 липня 1994 року URL:http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/en/995_856. 14

7. Про загальний каталог сортів сільськогосподарських культур. Директива Ради 2002/53/ЄС від 13 червня 2002 року URL: <http://sops.gov.ua/uploads/page/5a813f0286614.pdf>.
8. Організаційно-правові засади охорони прав на сорти рослин в Україні: дис. канд.юрид.наук: 12.00.07 / Марина Василівна Пушкар . – Київ: Б.в., 2006 . – 117с.
9. Про наукову і науково-технічну експертизу. Закон України 10 лютого 1995 року № 51/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-%D0%B2%D1%80>.
10. Правила складання та подання заявки на сорт рослин. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0781-18>.
11. Конституція України (із змінами). – Х. : Харк. книж. Фабрика ім. М. В. Фрунзе, 2006. – 48 с.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Методика проведення кваліфікаційної експертизи сортів рослин на придатність до поширення в Україні. Загальна частина (117 с.)
2. Методика проведення експертизи сортів рослин групи зернових, круп'яних та зернобобових на придатність до поширення в Україні (81 с.)
3. <https://sops.gov.ua/uploads/page/5a5f4147d3595.pdf>
4. Методика проведення експертизи сортів рослин групи технічних та кормових на придатність до поширення в Україні (73 с.) <https://sops.gov.ua/uploads/page/5a5f41539f40a.pdf>
5. Методика проведення експертизи сортів рослин картоплі та груп овочевих, баштанних, пряно-смакових на придатність до поширення в Україні (94 с.) <https://sops.gov.ua/uploads/page/5a5f415f5df23.pdf>
6. Методика проведення експертизи сортів рослин групи плодових, ягідних, горіхоплідних, субтропічних та винограду на придатність до поширення в Україні (84 с.) <https://sops.gov.ua/uploads/page/5a5f416b7ea4b.pdf>
7. Методика проведення експертизи сортів рослин групи декоративних, лікарських та ефіроолійних, лісових на придатність до поширення в Україні (128 с.) <https://sops.gov.ua/uploads/page/5a5f417dd0990.pdf>
8. Методика проведення фітопатологічних досліджень за штучного зараження рослин (74 с.) <https://sops.gov.ua/uploads/page/5a5f418eb746e.pdf>
9. Методика проведення кваліфікаційної експертизи сортів рослин на придатність до поширення в Україні. Методи визначення показників якості продукції рослинництва (158 с.) <https://sops.gov.ua/uploads/page/5a5f41997447d.pdf>
10. Методика проведення експертизи сортів рослин групи зернових на відмінність, однорідність і стабільність (164 с.) <https://sops.gov.ua/uploads/page/5a5f1c8618dbe.pdf>
11. Методика проведення експертизи сортів рослин групи олійних на відмінність, однорідність і стабільність (177 с.) <https://sops.gov.ua/uploads/page/5a5f1c971fe13.pdf>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ЄКТС (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Усі учасники освітнього процесу (у тому числі здобувачі освіти) мають дотримуватися Кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані в «Положенні про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин ДБТУ», виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.